EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 14.11.2023
COM(2023) 703 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

over de uitoefening van de aan de Commissie verleende bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig Richtlijn (EU) 2019/1024 van het Europees Parlement en de Raad inzake open data en het hergebruik van overheidsinformatie (richtlijn open data)

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

over de uitoefening van de aan de Commissie verleende bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig Richtlijn (EU) 2019/1024 van het Europees Parlement en de Raad inzake open data en het hergebruik van overheidsinformatie (richtlijn open data)

1. INLEIDING

Richtlijn (EU) 2019/1024 inzake open data en het hergebruik van overheidsinformatie[1] is op 20 juni 2019 vastgesteld en op 16 juli 2019 in werking getreden.

Richtlijn (EU) 2019/1024 bepaalt het rechtskader voor het hergebruik van met overheidsmiddelen gefinancierde onderzoeksgegevens en van overheidsinformatie, zoals geografische, kadastrale, statistische of juridische informatie, die in het bezit van openbare lichamen of bepaalde overheidsondernemingen is. Het doel is het sociaal-economische potentieel van overheidsinformatie te vergroten, bijvoorbeeld door die voor start-ups en kleine en middelgrote ondernemingen gemakkelijker toegankelijk te maken, door het aanbod van dynamische gegevens en datasets met een bijzonder grote economische impact te vergroten en door de mededinging en de transparantie op de informatiemarkt te bevorderen. De richtlijn is een van de maatregelen om de data-economie van de EU en de ontwikkeling van artificiële intelligentie te stimuleren.

Bij Richtlijn (EU) 2019/1024 is het concept hoogwaardige datasets ingevoerd. Die worden gedefinieerd als documenten waarvan het hergebruik belangrijke voordelen voor de samenleving en de economie biedt. De datasets zijn daarom onderworpen aan afzonderlijke regels die waarborgen dat zij kosteloos en in machinaal leesbare formaten beschikbaar zijn. De lidstaten moeten ze via applicatieprogramma-interfaces (API's) en, in voorkomend geval, in de vorm van een bulksgewijze download beschikbaar stellen. Het thematische toepassingsgebied van hoogwaardige datasets is opgenomen in bijlage I bij de richtlijn, die zes thematische categorieën bevat (geospatiale data, aardobservatie en milieu, meteorologische data, statistiek, bedrijven en eigendom van bedrijven, mobiliteit).

Richtlijn (EU) 2019/1024 verleent één bevoegdheid aan de Commissie om gedelegeerde handelingen vast te stellen.

2. RECHTSGRONDSLAG

Krachtens artikel 13, lid 2, van Richtlijn (EU) 2019/1024 is de Commissie bevoegd om gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van bijlage I door toevoeging van nieuwe thematische categorieën van hoogwaardige datasets om technologische en marktontwikkelingen te weerspiegelen. Krachtens artikel 15, lid 2, van de richtlijn is de bevoegdheidsdelegatie aan de Commissie toegekend voor een termijn van vijf jaar met ingang van 16 juli 2019. De Commissie stelt uiterlijk negen maanden vóór het einde van de termijn van vijf jaar een verslag over de bevoegdheidsdelegatie op. De bevoegdheidsdelegatie wordt

[1] Richtlijn (EU) 2019/1024 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 inzake open data en het hergebruik van overheidsinformatie (PB L 172 van 26.6.2019, blz. 56).

stilzwijgend met termijnen van dezelfde duur verlengd, tenzij het Europees Parlement of de Raad zich uiterlijk drie maanden voor het einde van elke termijn tegen deze verlenging verzet.

3. UITOEFENING VAN DE BEVOEGDHEIDSDELEGATIE

Krachtens artikel 13, lid 2, van Richtlijn (EU) 2019/1024 is de Commissie bevoegd om overeenkomstig artikel 15 van de richtlijn gedelegeerde handelingen vast te stellen tot wijziging van bijlage I door toevoeging van nieuwe thematische categorieën van hoogwaardige datasets om technologische en marktontwikkelingen te weerspiegelen.

3.1. TIJDENS DE VERSLAGPERIODE GEBRUIKTE BEVOEGDHEDEN

De Commissie heeft tot dusver nog geen gebruik gemaakt van de haar bij artikel 13, lid 2, van Richtlijn (EU) 2019/1024 verleende bevoegdheid.

De zes oorspronkelijke categorieën van bijlage I bij Richtlijn (EU) 2019/1024 boden voldoende thematische toepassingsgebieden om de eerste lijst van hoogwaardige datasets op te stellen. Daarom heeft de Commissie haar gedelegeerde bevoegdheid om bijlage I te wijzigen en nieuwe thematische categorieën van hoogwaardige datasets toe te voegen, nog niet uitgeoefend. De Commissie besluit over het gebruik van de gedelegeerde bevoegdheid nadat zij bewijsmateriaal over de uitvoering door de lidstaten van de eerste lijst van hoogwaardige datasets heeft verzameld. Ter voorbereiding heeft de Commissie al opdracht voor een studie[2] gegeven om mogelijke nieuwe thematische categorieën in kaart te helpen brengen.

CONCLUSIE

De Commissie acht het noodzakelijk de in artikel 13, lid 2, van Richtlijn (EU) 2019/1024 bedoelde bevoegdheidsdelegatie overeenkomstig artikel 15, lid 2, van de richtlijn stilzwijgend met vijf jaar te verlengen. De reden hiervoor is dat er de komende jaren mogelijk nieuwe thematische categorieën van hoogwaardige datasets moeten worden opgenomen op basis van de krachtens artikel 13, lid 2, van Richtlijn (EU) 2019/1024 verleende bevoegdheid. Het blijft van bijzonder belang om de nodige flexibiliteit in het rechtskader te behouden om het aan de recentste technologische en marktontwikkelingen aan te passen en de Commissie in staat te stellen in de toekomst nieuwe thematische gebieden van overheidsinformatie te bestrijken.

Met dit verslag voldoet de Commissie aan de verslagleggingsverplichtingen van artikel 15, lid 2, van Richtlijn (EU) 2019/1024.

De Commissie verzoekt het Europees Parlement en de Raad kennis te nemen van dit verslag.

[2] Europese Commissie, directoraat-generaal Communicatienetwerken, Inhoud en Technologie, *Identification of data themes for the extensions of public sector High-Value Datasets – Final Study*, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2759/739414